

UCHWAŁA NR XXVII/238/14
RADY GMINY WIDAWA
z dnia 31 marca 2014 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie z działalności Ośrodka za 2013 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 594, poz. 645 i poz. 1318) w związku z art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 i poz. 509) Rada Gminy Widawa uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje sprawozdanie kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie z działalności Ośrodka za 2013 rok, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Załącznik
do Uchwały Nr XXVII/238/14
Rady Gminy Widawa
z dnia 31 marca 2014 r.*

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie w 2013 roku

Widawa 2014

SPIS TREŚCI:

I.	WPROWADZENIE	3
II.	GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W WIDAWIE	3
1.	Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Widawie.....	3
III.	REALIZACJA ZADAŃ PRZEZ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W WIDAWIE W ROKU 2013.	5
1.	Pomoc społeczna – świadczenia niepieniężne.	6
2.	Pomoc społeczna – świadczenia pieniężne.	12
1.1.	Zasiłek stały i ubezpieczenie zdrowotne związane z wypłatą zasiłku stałego.....	13
1.2.	Zasiłek okresowy.	13
1.3.	Zasiłek celowy i specjalny Zasiłek celowy.....	13
3.	Dodatki mieszkaniowe.	15
4.	Świadczenia rodzinne.....	15
IV.	REALIZACJA PROJEKTU „POMAGAJĄC INNYM – POMAGAMY SOBIE”	27
V.	REALIZACJA RESORTOWEGO PROGRAMU ROZWOJU INSTYTUCJI OPIEKI NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 „MALUCH 2013”	27
VI.	RZĄDOWY PROGRAM „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	28
VII.	RESORTOWY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ W 2013 R.....	29
VIII.	NOWE ZADANIA – NOWE MOŻLIWOŚCI	30
1.	Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych.	30
2.	Program „Wsparcia Rodziny dla Gminy Widawa na lata 2012 – 2014”	30
3.	Program „Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Widawa na lata 2012 – 2020”	31
4.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Widawie	32
5.	Porozumienie z Bankiem Żywności im. Marka Edelmana w Łodzi.....	33
6.	Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Łasku – prace społecznie użyteczne, prace interwencyjne oraz platforma SEPI.....	34
7.	Współpraca z Klubem Pracy OHP w Łasku – „Warsztaty Aktywnego Poszukiwania Pracy” dla młodzieży w wieku 15 – 25 lat.....	34
8.	Ogólnopolska akcja „Szlachetna Paczka”	35
9.	Spotkanie opłatkowe dla osób samotnych.	35
10.	Uchwały w sprawie pomocy rodzinom wielodzietnym.....	35
11.	Akcja pomocy rodzinie wielodzietnej z terenu gminy Widawa.....	36
12.	EMP@TIA Platforma komunikacyjna obszaru zabezpieczenia społecznego.....	36
13.	Coroczna Akcja „GWIAZDKA DLA WSZYSTKICH DZIECI”	37
14.	Pozostałe działania	37
IX.	WYKAZ POTRZEB Z POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE WIDAWA.....	37
X.	WYKAZ TABEL I WYKRESÓW	38

I. WPROWADZENIE

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. „Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.” (ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, t.j. Dz. U. 2013 r. poz. 182).

Jednostkami odpowiadającymi za realizację problematyki pomocy społecznej na poziomie gminy są gminne ośrodki pomocy społecznej.

Zadaniem gminnych ośrodków pomocy społecznej jest także rozwiązywanie problemów przy ścisłej współpracy z gminnymi i wojewódzkimi, a także rządowymi służbami społecznymi i organizacjami pozarządowymi. To właśnie one wspólnie winny inspirować istniejące organizacje do podejmowania inicjatyw i działań istotnych dla danego terenu i również pomagać w opracowywaniu programów rozwiązujących rozpoznane potrzeby poszczególnych grup społecznych, a także wskazywać możliwości pozyskania środków finansowych.

Pomoc społeczna postrzegana jest przez ludzi, którzy nie mieli styczności z bezrobociem, ogólnie przyjętą biedą, jako zło konieczne i jako coś, co jest zbędne. Należy jednak pamiętać, iż pomoc społeczna będzie się rozwijać dopóty, dopóki będzie następowała znacząca pauperyzacja, czyli ubożenia społeczeństwa.

II. GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W WIDAWIE

1. Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Widawie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie został powołany Uchwałą Nr XI/51/90 Gminnej Rady Narodowej w Widawie z dnia 28 lutego 1990 r.

W roku 2013 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Widawie zatrudnionych, na umowę o pracę, było 10 pracowników na 9,5 etatu, z czego:

- 1) kierownik – 1 etat (wykształcenie wyższe magisterskie, studia podyplomowe z organizacji pomocy społecznej);
- 2) główna księgowa – 0/5 etat (wykształcenie policealne zawodowe);
- 3) specjalista pracy socjalnej – 4 etaty (wykształcenie policealne kierunkowe – 2 osoby, wyższe – 2 osoby);
- 4) starszy specjalista pracy socjalnej – 1 etaty (wykształcenie średnie kierunkowe);
- 5) aspirant pracy socjalnej – 1 etat (wykształcenie średnie – 1 osoba);
- 6) administrator – 1 etat (wykształcenie wyższe niepełne);
- 7) Asystent rodziny – 1 etat (wykształcenie wyższe).

Ponadto 2 pracowników posiada stopień specjalizacji (I stopień – 1 osoba, II stopień – 1 osoba).

Pracownicy socjalni, jako wyodrębniona grupa zawodowa, mają obowiązek posiadać wykształcenie zgodnie z przepisami prawa. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej pracownikiem socjalnym może być osoba, która posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych, ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna lub do dnia 31.12.2013 r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika socjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie. Ustalono także dwa stopnie specjalizacji zawodowej w zawodzie pracownika socjalnego:

- I stopień specjalizacji zawodowej z zakresu pracy socjalnej ma na celu uzupełnienie wiedzy i doskonalenie umiejętności zawodowych pracowników socjalnych;
- II stopień specjalizacji zawodowej z zakresu pracy socjalnej ma na celu pogłębienie wiedzy i doskonalenie umiejętności pracy z wybranymi grupami osób korzystających z pomocy społecznej.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Widawie zatrudnionych jest czterech pracowników socjalnych terenowych, w związku z tym ośrodek spełnia wymóg art. 110, ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej dotyczący zatrudnienia ilości terenowych pracowników socjalnych. Zgodnie z ww. przepisem prawa OPS zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców, jednak nie mniej niż trzech pracowników.

Pracownicy Ośrodka w Widawie, w celu podniesienia swoich kompetencji zawodowych uczestniczyli, w roku 2013, w specjalistycznych szkoleniach, seminariach i konferencjach tematycznych, tj.:

- Konferencja „Emp@tia - Platforma komunikacyjna obszaru zabezpieczenia społecznego” zorganizowana przez Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi (1 osoba),
- Konferencja „Współpraca OPS z PUP” (2 osoby),
- Szkolenie „Praca socjalna ze środowiskiem rodzinnym w małych ośrodkach pomocy społecznej” (1 osoba),
- Szkolenie „Pomoc społeczna 2013/2014 – aktualne problemy” (2 osoby),
- Szkolenie „Obsługa oprogramowania OU POMOST oraz oprogramowania zastępującego go POMOST STD” (2 osoby),
- „Szkolenie dla członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” (2 osoby),
- Szkolenie „Asystent rodziny – w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”(1 osoba),
- Szkolenie „Kodeks rodzinny i opiekuńczy w pracy pracownika socjalnego” (1 osoba),
- Szkolenie „Przemoc w rodzinie, a dziecko niedostosowane społecznie – zespoły interdyscyplinarne” (2 osoby),
- Szkolenie „Świadczenia rodzinne 2013 – nowelizacja” (1 osoba),
- Szkolenie „Pomoc społeczna – nowelizacja 2013” (1 osoba),
- Szkolenie „Praca socjalna z rodziną z problemami opiekuńczo – wychowawczymi” (1 osoba),
- Seminarium „Klauzule społeczne w zamówieniach publicznych” (1 osoba),
- Seminarium „Nowoczesne metody aktywizacji osób niepełnosprawnych” (2 osoby),
- Spotkanie animacyjne w ramach Projektu „Społecznie znaczy ekonomicznie kontynuacja” Instytutu Europejskiego w Łodzi (1 osoba),
- Kurs PJM Podstawy Języka Migowego (1 osoba),
- Kontrola Zarządcza (1 osoba),
- Prawo zamówień publicznych (1 osoba),
- Zasady tworzenia wniosków dla PO KL w nowym Generatorze Wniosków w ramach Łódzkiej Akademii PO KL w regionie (1 osoba).

Jeden pracownik pojął studia podyplomowe na Wydziale Ekonomiczno – Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego (specjalności asystent rodziny). Pełny koszt studiów pokrywany jest w ramach projektu realizowanego przez Regionalne Centrum Pomocy Społecznej w Łodzi, pn. „Wsparcie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadr pomocy społecznej i integracji społecznej”. Projekt realizowany jest w ramach POKL, Podziałanie 7.1.3.

Ponadto pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie brali czynny udział w różnego rodzaju spotkaniach organizowanych, m.in. przez Powiatowe Centrum Pomocy

Rodzinie w Łasku, Starostwo Powiatowe w Łasku, Środowiskowy Dom Samopomocy w Dąbrowie Widawskiej i inne instytucje, np.:

- posiedzenia Powiatowego Zespołu Interdyscyplinarnego w Łasku,
- spotkanie wigilijne i wielkanocne w Środowiskowym Domu Samopomocy w Dąbrowie Widawskiej,
- uroczyste obchody 15-lecia Środowiskowego Domu Samopomocy w Dąbrowie Widawskiej,
- spotkania opiniujące rodziny zastępcze z terenu gminy organizowane przez PCPR w Łasku, SOSW w Łasku,
- spotkanie wigilijne i podsumowanie projektu „Szansa na godne życie” realizowanego przez PCPR w Łasku,
- IV Rodzinny Piknik Integracyjny w Zborowie organizowany przez PCPR w Łasku.

III. REALIZACJA ZADAŃ PRZEZ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W WIDAWIE W ROKU 2013.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie realizuje zadania własne i zlecone gminie z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych, wynikające, m.in. z ustaw:

1. ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.);
2. ustawę z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.);
3. ustawę z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 ze zm.);
4. ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.);
5. ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1456);
6. ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Dz. U. 2011 r. Nr 231, poz. 1375 ze zm.);
7. ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 ze zm.);
8. ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 966 ze zm.);
9. ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.);
10. ustawy z 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.);
11. ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. 2013 r. poz. 1442);
12. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2013, poz. 135 ze zm.);
13. innych przepisów prawnych, które przewidują realizację zadań przez ośrodek pomocy społecznej.

1. Pomoc społeczna – świadczenia niepieniężne.

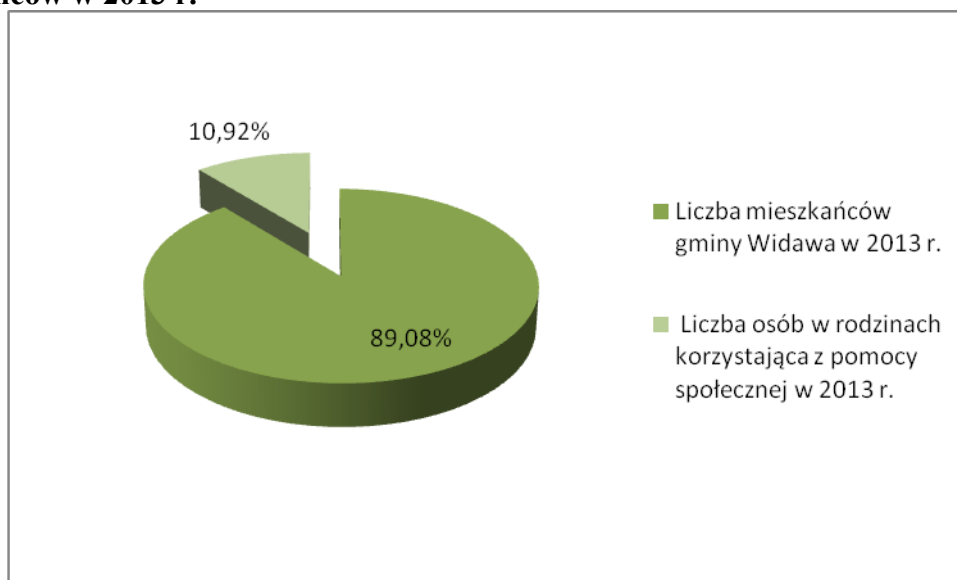
Pomocy Społecznej udziela się w szczególności z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu i narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej, itp. Katalog przesłanek umożliwiających przyznanie świadczeń z pomocy społecznej jest otwarty i tak naprawdę można przyznać świadczenia również w innych przypadkach, niż przewiduje to ustawa, pod warunkiem, że są uzasadnione i konieczne dla dobra osoby lub rodziny, a także najbliższego otoczenia (racjonalne i celowe).

Na podstawie art. 8 ustawy o pomocy społecznej, w związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, świadczenia pieniężne przysługują osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty **542,00 zł** miesięcznie, natomiast osobie w rodzinie, w której dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **456,00 zł** miesięcznie.

W gminie Widawa, wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r., korzystających rodzin ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej było 336 (w roku 2012 – 298 rodziny), co łącznie stanowiło 860 osób w rodzinach. W stosunku do ogółu społeczeństwa zamieszkującego gminę, stanowi to 10,92 % osób w rodzinach korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Świadczeniami pomocy społecznej, w tym przypadku są zasiłki celowe, zasiłki okresowe, zasiłki stałe oraz zasiłki specjalne celowe.

W zakresie pomocy społecznej, w 2013 roku wydano, 824 decyzje administracyjne.

Wykres nr 1. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w odniesieniu do ogółu mieszkańców w 2013 r.

Źródło: opracowanie własne.

Praca socjalna.

Świadczenie pomocy w postaci pracy socjalnej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób

i rodzin w ich środowisku społecznym. Może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

Najważniejszym zadaniem w pomocy społecznej jest praca socjalna, rozumiana jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom. Polega ona na:

- 1) wspomaganie jednostek i ich rodzin, we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Cel ten obejmuje swym zakresem zapewnienie podstawowych warunków życia tym wszystkim, którzy z różnych przyczyn są ich pozbawieni oraz zminimalizowanie negatywnych skutków tego stanu rzeczy;
- 2) wspomaganie grup i społeczności na rzecz ich rozwoju oraz kształtowanie lokalnej polityki społecznej.

Dla realizacji powyższych celów pracy socjalnej pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie podejmują szereg działań, które można przedstawić w następujący sposób:

a) analiza i ocena zjawisk wymagających świadczenia pomocy oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń:

- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych (diagnoza),
- analiza sytuacji klienta na podstawie sporządzonych sprawozdań,
- analizy dot. aktywności w poszukiwaniu pracy przez klientów,
- analizy zasadności świadczonej pomocy na rzecz klienta,
- analiza sytuacji dzieci w rodzinie i ich potrzeby (dożywianie, kolonie, paczki świąteczne),
- monitorowanie sytuacji osób niepełnosprawnych i starszych (regularne wejścia w środowisko celem kontroli świadczonych usług i zabezpieczenia bieżących potrzeb),
- analiza potrzeb osób psychicznie chorych,

b) prowadzenie poradnictwa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej:

- udzielanie przez pracowników socjalnych informacji o prawach i uprawnieniach dla klientów GOPS.

Pracownicy socjalni podejmowali wobec podopiecznych Ośrodka **pracę socjalną** oraz **szeroko rozumiane poradnictwo**. Były to działania mające na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna podejmowana była praktycznie podczas każdego bezpośredniego kontaktu pracowników socjalnych z podopiecznymi, zarówno w środowisku domowym, jak i w siedzibie Ośrodka.

W roku 2013 pomocą, w postaci pracy socjalnej, zostało objętych 385 rodziny, co daje 987 osoby w rodzinach. Udzielono pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej 49 rodzinom, co daje 131 osób w rodzinach.

Praca socjalna metodą kontraktu socjalnego.

Kontrakt socjalny spisuje się w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej. W kontrakcie znajduje się m.in. wyszczególnienie ustalonych z pracownikiem socjalnym działań, które powinna podjąć osoba/rodzina w celu poprawienia swojej sytuacji. Kontrakt zawiera ocenę sytuacji rodzinnej lub majątkowej, a także informacje dotyczące potrzeb danej rodziny. W kontrakcie pracownik socjalny spisuje również działania, do których zobowiąże się rodzina (znalezienie pracy, podjęcie leczenia odwykowego) oraz konkretny termin ich rozpoczęcia i zakończenia. W kontrakcie odnotowuje się również wszystkie uwagi, dotyczące realizacji

kontraktu. Okres, na jaki zawierany jest kontrakt socjalny dostosowywany jest z jednej strony do sytuacji życiowej, w jakiej znajduje się osoba zawierająca kontrakt, a z drugiej – do form wsparcia, zaproponowanych przez Ośrodek. Klient otrzymuje jeden egzemplarz kontraktu, drugi egzemplarz pozostaje w teczce klienta. W 2013 r. z klientami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie, podpisano 20 kontraktów socjalnych, z czego 17 zakończyło się zgodnie z założeniami.

Tabela nr 1. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2012 i 2013.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin 2012	Liczba osób w rodzinach 2012	Liczba rodzin 2013	Liczba osób w rodzinach 2013
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	289	777	336	860
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	0	0	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	289	777	336	860
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem	183	493	385	987
w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej	24	66	49	131
Praca socjalna prowadzona w oparciu o KONTRAKT SOCJALNY 1)	LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH W 2012		LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH W 2013	
	13		20	

Działania realizowane przez system pomocy społecznej w Widawie w odniesieniu do istniejących problemów i negatywnych zjawisk społecznych.

BEZROBOCIE

Praca socjalna z bezrobotnymi to ogół działań podejmowanych przez pracownika socjalnego przy współdziałaniu klienta, zmierzających do życiowego i zawodowego usamodzielnienia osób i rodzin dotkniętych problemem bezrobocia. Zakres podejmowanych działań determinowany jest oceną – diagnozą sytuacji klienta, zgodnie z wypracowanymi standardami. Ocena sytuacji – diagnoza bezrobocia obejmuje obszary: wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, doświadczenia zawodowego, funkcjonowania w środowisku zawodowym, relacji międzyludzkich, stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, umiejętności poszukiwania pracy oraz oceny aktywności na rynku pracy. Sytuację i współpracę z bezrobotnym formułuje się w kontekście jego możliwości oraz funkcjonowania systemu rodzinnego. W oparciu o powyższe obszary formułowane są cele pracy socjalnej do których należą w szczególności:

- przywrócenie zdolności do funkcjonowania na rynku pracy lub w środowisku pracy,
- aktywizacja zawodowa,
- zmiana motywacji i postaw klienta wobec pracy i jej poszukiwania,
- przygotowanie do funkcjonowania w środowisku społecznym w sytuacji długotrwałej niemożności podjęcia zatrudnienia,
- określenie sytuacji zdrowotnej,

- pomoc w uzyskaniu świadczeń emerytalno-rentowych, w tym także pomoc w uzyskaniu dokumentacji niezbędnej do określenia tychże uprawnień w przeszłości.

Pracę socjalną z bezrobotnym charakteryzują zasady warunkowania pomocy, indywidualizacji, pomocniczości, podmiotowego traktowania i partnerskich relacji oraz aktywizowania bezrobotnego w oparciu o posiadane przez niego zasoby. Pracownicy utrzymują stały kontakt z Powiatowym Urzędem Pracy w Łasku, dzięki czemu posiadają aktualną informację o organizowanych szkoleniach, kursach zawodowych. W sezonie letnim osoby bezrobotne mobilizowane są do prac sezonowych. Pracownicy mobilizują również bezrobotnych podopiecznych do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Praca socjalna na rzecz osób niepełnosprawnych to działalność skierowana na ich aktywizację, wzmocnienie samodzielności, motywowanie do samodzielnego radzenia sobie w codziennych sprawach życiowych do podejmowania aktywności domowej i zawodowej. Ważnym elementem jest budowanie i wzmacnianie potencjału opiekuńczego tworzonego przez rodzinę i najbliższe otoczenie oraz udzielanie wsparcia (informacyjnego, emocjonalnego, materialnego, wsparcia przez świadczenie usług opiekuńczych, wsparcia w rozwoju.)

Praca socjalna z osobami niepełnosprawnymi obejmuje diagnozę w zakresie:

- przyczyny niepełnej sprawności,
- ocenę i pomiar niepełnosprawności,
- postawy osób niepełnosprawnych wobec własnej niepełnosprawności,
- zmiany ról i pozycji społecznych, w związku z niepełnosprawnością,
- ograniczenie i potencjał osoby niepełnosprawnej,
- postawy rodziny wobec osoby niepełnosprawnej,
- wydolności opiekuńczej rodziny (poziomu sprawności fizycznej i psychicznej członków rodziny, pełności i niepełności rodziny, wielodzietności, fazy życia rodziny, motywacji, dyspozycyjności członków rodziny, sytuacji bytowej, wiedzy i umiejętności),
- diagnozę środowiska sąsiedzkiego – sieć wsparcia.

Poradnictwo specjalistyczne.

Pracownicy socjalni, w ramach pracy socjalnej z osobami niepełnosprawnymi, udzielali również porad dotyczących:

- możliwości ustalania niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności,
- rodzajów ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym,
- możliwość uzyskania dofinansowania do różnych rehabilitacji społecznej i rehabilitacji zawodowej,
- możliwość uzyskania świadczeń z pomocy społecznej przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych,
- pomocy w nawiązaniu kontaktu z odpowiednią organizacją pozarządową, placówką specjalistyczną, instytucją, itp.

Pracownicy socjalni utrzymywali stały kontakt z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Widawie, ośrodkami zdrowia, poradniami specjalistycznymi, szpitalami, opiekunkami terenowymi, w celu zapewnienia opieki lekarsko – pielęgniarzkiej, organizowana była również pomoc sąsiedzka, kompletowali dokumentację niezbędną do umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej lub Zakładzie Opiekuńczo – Leczniczym, kierowali osoby do Powiatowego Zespołu d/s Orzekania o Niepełnosprawności w celu uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności, wypełniali wnioski i opinie dla kombatantów, kierowali osoby do Środowiskowego Domu Samopomocy w Dąbrowie Widawskiej.

W ramach pracy socjalnej z osobami niepełnosprawnymi w 2013 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie skierował 10 osób do Powiatowego Zespołu d/s Orzekania o Niepełnosprawności w Łasku oraz wydał 56 decyzje kierujące do dziennego ośrodka wsparcia, tj. do Środowiskowego Domu Samopomocy w Dąbrowie Widawskiej.

STARZEJĄCE SIĘ SPOŁECZEŃSTWO

Obserwujemy pogłębiającą się tendencję starzenia się społeczeństwa. Rodzi to nowe problemy. Ludzie starsi znajdują się często w trudnej sytuacji materialnej, łączy się to dodatkowo z problemami zdrowotnymi oraz brakiem ofert spędzenia czasu wolnego dla ludzi starszych i samotnych.

Osobom w podeszłym wieku, niepełnosprawnym, wymagającym pomocy osób drugih w czynnościach dnia codziennego, pielęgnacji, świadczone są usługi opiekuńcze realizowane przez Ośrodek. Obejmują one pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Praca socjalna na rzecz osób starszych to działalność skierowana na pomoc w zaspakajaniu podstawowych potrzeb życiowych związanych z pielęgnacją ciała, robieniem zakupów, porządkami domowymi, utrzymywaniem więzi społecznych poszerzonych spędzaniem wolnego czasu.

Praca socjalna z osobami starszymi obejmuje diagnozę w zakresie:

- rodzaju starzenia się,
- postawy wobec własnej starości,
- samotności osoby starszej,
- pomiaru wymaganego zakresu, rodzaju wsparcia,
- postaw rodziny wobec osoby starszej,
- wydolności opiekuńczej rodziny,
- diagnozę środowiska sąsiedzkiego-sieć wsparcia,
- dostępność do instytucji pomocowych (lekarz, pielęgniarka).

W ramach pracy socjalnej z osobami starszymi, w 2013 r. z usług opiekuńczych korzystało 3 osoby, natomiast w Domach Pomocy Społecznej przebywało 6 osób. Z czego pobyt gmina Widawa dofinansowywała wszystkim, 6 osobom. Łączna kwota, jaką gmina wydatkowała na dofinansowanie pobytu w domach pomocy społecznej to **115 671,00 zł.**

RODZINY DYSFUNKCYJNE

Dysfunkcyjność dotyczy zachowania lub niewypełniania jednej lub wielu funkcji rodziny. Nie wszystkie problemy dotyczące rodzinę prowadzą do patologii, ale ze względu na negatywne konsekwencje dla życia społecznego i jednostek, znajdują się w centrum zainteresowania odpowiednich instytucji i specjalistów. System opieki nad dzieckiem i rodziną stanowi jeden z elementów zadań w zakresie pomocy społecznej, polityki prorodzinnej oraz profilaktyki uzależnień. Celem strategicznym jest tworzenie systemu pomocy dziecku i rodzinie pozwalającego na utrzymanie dziecka w rodzinie naturalnej lub zapewnienie opieki i wychowania poza rodziną naturalną z zachowaniem preferencji form prorodzinnych.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W 2013 r., mimo usilnych starań wielu pracowników służb społecznych (pracownik socjalny, asystent rodziny, kuratorzy sądowi) troje dzieci z terenu gminy Widawa zostało umieszczonych w pieczy zastępczej. Gmina Widawa partycypuje w kosztach utrzymania dzieci w pieczy zastępczej na podstawie Porozumień podpisanych 23 sierpnia 2013 r. pomiędzy Starostą Łaskim, a Wójtem Gminy Widawa.

Praca socjalna na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi w pierwszej kolejności ma na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych dzieci, takich jak: wyżywienie, odzież stosownie do pory roku, odpowiednie warunki mieszkaniowe – w tym miejsce do spania, nauki i zabawy.

Ważnym elementem tej pracy jest również zwracanie uwagi na warunki sanitarno – higieniczne panujące w środowisku rodzinnym.

Celem pracy socjalnej jest także pomoc i wsparcie w przewyciężaniu występujących w rodzinie problemów i niwelowaniu istniejących zaniedbań, jak również przeciwdziałanie powstawaniu, czy pogłębianiu się demoralizacji i patologii całej rodziny, jak również poszczególnych jej członków.

Pracę socjalną poprzedza ocena i diagnoza sytuacji rodziny, w tym m.in. określenie sytuacji dziecka w rodzinie oraz deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci. W ramach pracy socjalnej, w sytuacji zagrożenia (szczególnie dobra i bezpieczeństwa dziecka), podejmowane są działania interwencyjne. Ważną rolę w prowadzonej pracy socjalnej odgrywa współpraca z innymi instytucjami zajmującymi się daną rodziną, np. szkołą, poradnią psychologiczno – pedagogiczną, sądem rodzinnym, służbą zdrowia, policją, itp.

Praca socjalna z rodzinami, w których występuje problem opiekuńczo – wychowawczy, jest skierowana do tych rodzin, które posiadają dzieci do 18 roku życia, w których występuje przynajmniej jedna z podanych niżej dysfunkcji:

- 1) alkoholizm, narkomania rodziców powodujące w następstwie demoralizację dzieci i braki w zaspokajaniu podstawowych potrzeb rodziny;
- 2) przemoc w rodzinie powodująca konieczność zajęcia się w ramach pracy socjalnej ofiarami przemocy i jej sprawcą;
- 3) zaburzenia lub choroba psychiczna członka rodziny;
- 4) niedojrzałość emocjonalna matki, brak ojca, niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, której następstwem jest niewłaściwe pełnienie ról rodzicielskich, zaniedbywania opiekuńczo – wychowawcze dzieci;
- 5) problemy wychowawcze z dziećmi, zarówno w środowisku rodzinnym, jak i szkolnym w wyniku czego rodziny często objęte są kuratelą sądową, a dzieci pomocą w formie uczestnictwa w zajęciach świetlicy środowiskowej;
- 6) zaniedbania względem dzieci zarówno w sferze opiekuńczo – wychowawczej, emocjonalnej jak i szkolnej.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie w ramach pracy socjalnej na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, współpracowali z nauczycielami, świetlicami socjoterapeutycznymi, sądem, pedagogami szkolnymi, komisariatem Policji w Widawie, kuratorami sądowymi, uzgadniali wizyty w poradniach, pomagali w pisaniu pozwów alimentacyjnych, rozwodowych, itp. Ważnym elementem pracy z ww. rodzinami było objęcie ich pomocą i wsparciem asystenta rodziny. W 2013 r. z takiej formy pomocy skorzystało 18 rodzin.

2. Pomoc społeczna – świadczenia pieniężne.

W roku 2013 dominującymi przyczynami korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w gminie Widawa były: bezrobocie (170 rodzin), długotrwała lub ciężka choroba (148 rodzin), niepełnosprawność (127 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (101 rodziny), ubóstwo (97 rodziny), potrzeba ochrony macierzyństwa (24 rodziny), alkoholizm (22 rodziny), trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego (9 rodzin), zdarzenie losowe (1 rodzina).

Pomimo możliwości zatrudnienia, nadal w gminie Widawa występuje bezrobocie ukryte oraz praca nielegalna. Związane jest to w głównej mierze z przyjętymi negatywnymi wzorcami zachowań w rodzinie, brakiem odpowiedzialności za swoją przyszłość, niskim wykształceniem, niską świadomością, brakiem przewidywalności, życiem „z dnia na dzień”, itp.

Tabela nr 2. Przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w gminie Widawa w latach 2012 i 2013

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin 2012 r.	Liczba osób w rodzinach w 2012 r.	Liczba rodzin 2013 r.	Liczba osób w rodzinach w 2013 r.
UBÓSTWO	124	361	97	278
SIEROCTWO	0	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	1	1	0	0
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	25	130	24	133
W TYM:				
WIELODZIETNOŚĆ	21	119	22	126
BEZROBOCIE	160	443	170	443
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	107	200	127	233
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	161	412	148	360
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	54	200	101	389
W TYM:				
RODZINY NIEPEŁNE	22	59	38	112
RODZINY WIELODZIETNE	12	66	27	156
PRZEMOC W RODZINIE	0	0	0	0
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	0	0	0	0
ALKOHOLIZM	23	45	22	37
NARKOMANIA	0	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	6	10	9	14
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODŹCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	0	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	1	1	1	1
SYTUACJA KRYZYSOWA	1	3	0	0
KLĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	0	0	0	0

1.1. Zasiłek stały i ubezpieczenie zdrowotne związane z wypłatą zasiłku stałego.

W roku 2013 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie wypłacał, z powodu niepełnosprawności, 66 osobom **zasiłki stałe, kwota 268 107,85** (2012 – 63 osób), z czego 54 osobom, kwota 22 064, (2012 – 54 osób) opłacano **składki zdrowotne** w ramach ubezpieczenia społecznego. Kwota wypłaconego w 2013 r. zasiłku stałego wyniosła 268 107,85 zł, natomiast kwota składek zdrowotnych opłaconych od osób pobierających ww. świadczenie wyniosła 22 064,00 zł. Zarówno Zasiłek stały, jak i składka NFZ, pokrywane są 100 % z dotacji celowej budżetu państwa.

Zasiłek stały przysługuje osobie pełnoletniej niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, pod warunkiem spełnienia kryteriów dochodowych określonych w ustawie o pomocy społecznej. Wysokość zasiłku stałego uzależniona jest od sytuacji dochodowej osoby lub rodziny. Stanowi różnicę pomiędzy dochodem realnym, a kryterium dochodowym. Kwota zasiłku stałego nie może być wyższa niż **529,00 zł** dla osoby samotnie gospodarującej. Zasiłki stałe oraz środki na opłacanie składek zdrowotnych pochodzą z budżetu państwa w ramach dotacji celowej na realizację zadań własnych. Liczba zasiłków stałych w porównaniu z rokiem 2013 praktycznie utrzymuje się na podobnym poziomie.

1.2. Zasiłek okresowy.

Z budżetu Wojewody, w ramach zadań własnych gminy, wypłacane są również **zasiłki okresowe** z powodu długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia, itp. Zasiłek okresowy dla osoby samotnie gospodarującej przyznaje się w wysokości do różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem realnym danej osoby. W przypadku rodziny zasiłek wynosi do różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a realnym dochodem danej rodziny. Kwota zasiłku nie może być niższa niż 50% danej różnicy, o której mowa wyżej. Tę część zasiłku (50%) opłacane jest z budżetu państwa. Gmina Widawa partycypuje w kosztach wypłat zasiłków okresowych.

W 2013 roku przyznano 35 rodzinom (2012 – 44) pomoc w formie zasiłków okresowych na łączną kwotę **27 145,00 zł** (dotacja – 25 146,00 zł). Głównym powodem przyznania zasiłków było bezrobocie, długotrwała i ciężka choroba i niepełnosprawność. W roku 2013 gmina Widawa dofinansowała wypłatę zasiłków okresowych w wysokości **1999,00 zł**.

1.3. Zasiłek celowy i specjalny Zasiłek celowy.

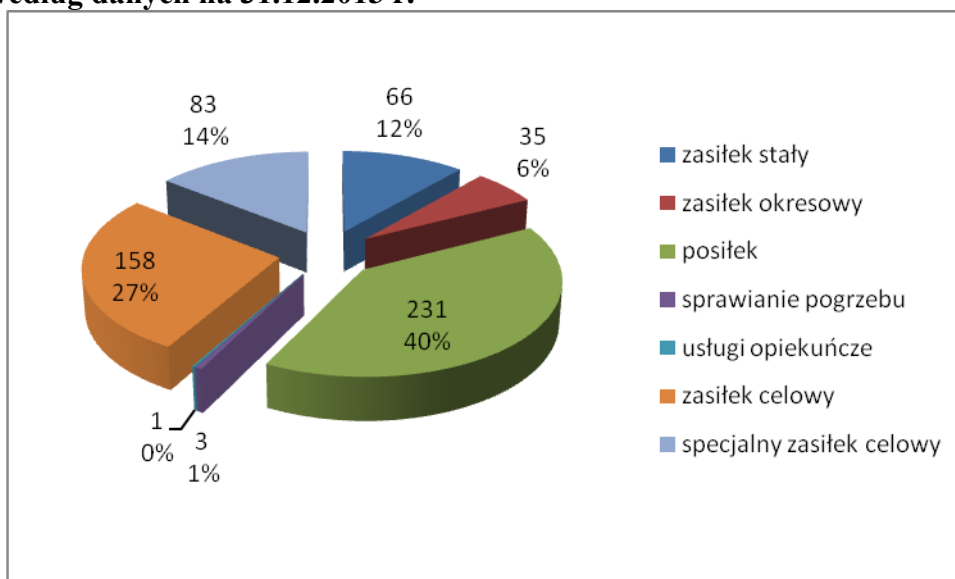
Zasiłki celowe przyznaje się w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części kosztów lub całości zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Również osobom bezdomnym, w ramach zasiłku celowego można pokryć koszty świadczenia zdrowotnego lub biletu kredytowanego. Ośrodek przyznał w 2013 roku, zasiłki celowe dla 241 rodzin, co stanowiło 548 osób w rodzinach. Zasiłki celowe wypłacono na łączną kwotę **90 052,00 zł**.

W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego można przyznać **specjalny zasiłek celowy** w wysokości nie przekraczającej kryteria dochodowe ustalone w ustawie o pomocy społecznej. W roku 2013 Ośrodek wypłacił 87 rodzinom specjalne zasiłki celowe na łączną kwotę 24 908,00 zł. W rodzinach tych przebywało 160 osób.

Tabela nr 3. Udzielone świadczenia w 2013 – zadania własne gminy.

Formy pomocy	Liczba osób, którym decyzjami przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
RAZEM	521	X	492429	336	860
ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM (dotowane)	66	652	271671	65	83
w tym przyznany dla osoby samotnie gospodarującej	54	524	236978	54	54
pozostającej w rodzinie	13	128	34693	12	31
ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	35	83	27145	35	105
z tego: środki własne	x	x	1999	x	x
dotacja	x	x	25146	x	x
w tym przyznane z powodu: bezrobocia	28	65	18302	28	71
długotrwałej choroby	3	9	5213	3	15
niepełnosprawności	4	9	3630	4	19
możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społ.	0	0	0	0	0
Schronienie	0	0	0	0	0
Posiłek	231	30602	98357	125	531
w tym dla dzieci	227	29999	93573	124	529
Ubranie	0	0	0	0	0
Usługi opiekuńcze	3	378	2754	3	3
Zasiłek celowy na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom nie niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczenia na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ	0	0	0	0	0
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	0	0	0	0	0
Zasiłki celowe w formie biletu kredytowego	0	0	0	0	0
Sprawienie pogrzebu	1	1	2450	1	1
Inne zasiłki celowe i w naturze:	241	x	90052	234	548
w tym zasiłki specjalne	83	139	24908	80	160
POMOC NA EKONOMICZNE USAMODZIELNIENIE	0	0	0	0	0
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE (prawne, psychologiczne, rodzinne)		0	0	0	0
INTERWENCJA KRYZYSOWA	0	0	0	0	0
PRACA SOCJALNA	x	x	x	385	987

Wykres nr 2. Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia pieniężne w gminie Widawa, według danych na 31.12.2013 r.

Źródło: opracowanie własne.

3. Dodatki mieszkaniowe.

Ustawodawca w art.3 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych określił, iż dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym. W zależności od liczby członków rodziny ważnym kryterium przyznania dodatku jest powierzchnia normatywna przypadająca na jedną osobę w mieszkaniu lub domu jednorodzinnym. Innym kryterium przyznania dodatku mieszkaniowego jest informacja o zaległościach czynszowych danej rodziny.

W 2013 roku Ośrodek wypłacił 17 rodzinom dodatki mieszkaniowe, z czego 3 rodziny zamieszkiwały budynki będące w zasobie gminnym, 11 w zasobie wspólnoty mieszkaniowej, 3 w zasobie prywatnym. W 2013 roku wydatkowano na dodatki mieszkaniowe **28 075,97 zł**.

4. Świadczenia rodzinne.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne;
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 539,00 zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługiwał, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał kwoty 623,00 zł.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, do ukończenia przez dziecko:

- 1) 18 roku życia lub
- 2) nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo

3) 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobie uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosiła miesięcznie:

- 1) 77,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 2) 106,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 3) 115,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Wysokość dodatków do zasiłku rodzinnego:

- 1) urodzenie dziecka – 1000 zł;
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 400 zł miesięcznie;
- 3) samotnego wychowywania dziecka – 170 zł miesięcznie na jedno dziecko, nie więcej niż 340 na wszystkie dzieci; w przypadku dziecka niepełnosprawnego wysokość tę zwiększa się o kwotę 80 zł nie więcej niż 160 zł na wszystkie dzieci;
- 4) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 80 zł miesięcznie na trzecie i następne dzieci;
- 5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 60 zł miesięcznie na dziecko do 5 roku życia oraz 80 zł na dziecko powyżej 5 roku życia;
- 6) rozpoczęcia roku szkolnego – 100 zł raz w roku;
- 7) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 90 zł miesięcznie na zamieszkanie w miejscowości, w której znajduje się szkoła lub 50 zł na dojazd do miejscowości, w której znajduje się szkoła.

Dodatek z tytułu urodzenia się dziecka

Dodatek przysługuje matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka, jak również opiekunowi faktycznemu dziecka w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, jeżeli nie został przyznany rodzicom lub opiekunowi prawnemu dziecka. Dodatek przysługuje jednorazowo, w wysokości 1000,00 zł, a w przypadku wystąpienia o przysposobienie więcej niż jednego dziecka lub urodzenia więcej niż jednego dziecka podczas jednego porodu dodatek przysługuje na każde dziecko.

Warunkiem ubiegania się o ww. dodatek jest również pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Zaświadczenia nie stosuje się do osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko.

Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

Dodatek przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez okres:

- 1) 24 miesiące kalendarzowych;
- 2) 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu;
- 3) 72 miesiące kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatek przysługuje w wysokości 400,00 zł miesięcznie, a za niepełne miesiące kalendarzowe wypłaca się w wysokości 1/30 dodatku miesięcznego za każdy dzień. W przypadku równoczesnego korzystania z urlopu wychowawczego przez oboje rodziców lub opiekunów prawnych dziecka przysługuje jeden dodatek.

Dodatek nie przysługuje jeżeli:

- 1) bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego osoba pozostawała w stosunku pracy przez okres krótszy niż 6 miesięcy;
- 2) osoba podjęła lub kontynuuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, która uniemożliwia sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
- 3) dziecko zostało umieszczone w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu, oraz w innych przypadkach zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem;
- 4) w okresie urlopu wychowawczego osoba korzysta z zasiłku macierzyńskiego.

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka

Dodatek przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- 1) drugi z rodziców dziecka nie żyje;
- 2) ojciec dziecka jest nieznany;
- 3) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją. Dodatek przysługuje w wysokości 170,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 340,00 zł na wszystkie dzieci. W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o 80,00 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160,00 zł na wszystkie dzieci.

Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej

Dodatek przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka w wysokości 80,00 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka

Dodatek przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku:

- 1) do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności;
- 2) powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatek przysługuje miesięcznie w wysokości:

- 1) 60,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 2) 80,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

Dodatek przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego. Dodatek przysługuje również na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne. Dodatek przysługuje raz w roku, w związku z rozpoczęciem roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego, w wysokości 100,00 zł na dziecko.

Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

Dodatek przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka lub osobie uczącej się:

- 1) w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności - w wysokości 90 zł miesięcznie na dziecko albo
- 2) w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej - w wysokości 50 zł miesięcznie na dziecko.

Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego. Rada gminy w drodze uchwały może podnieść kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego, o których mowa w art. 9-15. Podwyższenie kwot dodatków finansowane jest ze środków własnych gminy.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przyznaje się jednorazową zapomogę w wysokości 1000 zł na jedno dziecko. Jednorazowa zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1922,00 zł.

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego - w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia nie później niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia. Zapomoga, przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Zaświadczenia nie stosuje się do osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko.

Zasiłek pielęgnacyjny

Świadczenie przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Przysługuje w wysokości 153,00 zł miesięcznie. Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- 1) niepełnosprawnemu dziecku;
- 2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 153,00 zł miesięcznie.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego.

Specjalny zasiłek opiekuńczy

Świadczenie przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 788 ze zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 623 zł. W przypadku gdy łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę przekracza kwotę uprawniającą daną osobę do specjalnego zasiłku opiekuńczego o kwotę niższą lub równą kwocie odpowiadającej najniższemu zasiłkowi rodzinnemu przysługującemu w okresie, na który jest ustalany, specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli przysługiwał w poprzednim okresie zasiłkowym. W przypadku przekroczenia dochodu w kolejnym roku kalendarzowym specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 520,00 zł miesięcznie, natomiast za niepełne miesiące kalendarzowe zasiłek wypłaca się w wysokości 1/30 specjalnego zasiłku opiekuńczego za każdy dzień.

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

- 1) osoba sprawująca opiekę:
  - a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
  - b) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów,
  - c) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego,
  - d) legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
- 3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
- 4) członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego;
- 5) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub prawo do świadczenia pielęgnacyjnego;
- 6) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

Świadczenie przysługuje matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, lub innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności:

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje w wysokości 620,00 zł miesięcznie, a za niepełne miesiące kalendarzowe świadczenie wypłaca się w wysokości 1/30 świadczenia pielęgnacyjnego za każdy dzień.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

- 1) osoba sprawująca opiekę:
  - a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
  - b) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego;
- 2) osoba wymagająca opieki:
  - a) pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
  - b) została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
- 3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
- 4) członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego;
- 5) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub prawo do świadczenia pielęgnacyjnego;
- 6) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

W 2013 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne. Osoby mające w 2013 r. prawo do świadczenia

pielęgnacyjnego na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1456 ze zm.), otrzymały dodatkowe świadczenie w wysokości 100,00 zł miesięcznie (od stycznia do czerwca) i 200,00 zł miesięcznie (od kwietnia do grudnia). Pomoc była przyznawana na wniosek ww. osób. Z tej formy wsparcia w 2013 roku skorzystało 16 osób. Kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 34 900,00 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie w roku 2013 wydał 937 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń rodzinnych, w tym 16 odmownych. Od ww. decyzji złożono 6 odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Sieradzu. Organ II Instancji, 5 decyzji utrzymało w mocy, 1 zwrócono do ponownego rozpatrzenia. Po ponownej odmowie i odwołaniu w 2014 r., ww. decyzja została utrzymana w mocy.

Tabela nr 4. Zestawienie wypłaconych świadczeń rodzinnych w 2013 roku.

Lp.	Wyszczególnienie świadczenia	Realizacja świadczeń w roku 2013			Razem wykorzystana dotacja w 2013 r.
		Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń	
1	zasilek rodzinny, z tego:	1200	617	982 226,00	982 226,00
	zasilek rodzinny na dziecko w wieku do ukończenia 5 r. ż.	X	2023	155,771,00	155,771,00
	zasilek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 5 r. ż. do ukończenia 18 r. ż.	X	6535	692710,00	692710,00
	zasilek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 18 r. ż. do ukończenia 24 r. ż.	X	1163	133745	133745
2	dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychow.	39	290	105974,90	105974,90
3	dodatek z tytułu urodzenia dziecka	38	38	38000,00	38000,00
4	dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	40	440	75760,00	75760,00
5	dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	21	218	16160,00	16160,00
6	dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	636	636	63600,00	63600,00
7	dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	180	1867	103190,00	103190,00
8	dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	86	1008	80640,00	80640,00
9	zasilek pielęgnacyjny	130	1450	221850,00	221850,00
10	świadczenie pielęgnacyjne	75	560	295585,80	295585,80
11	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	14	79	7900,00	7900,00
12	Specjalny Zasilek opiekuńczy	13	51	24405,60	24405,60
13	jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	60	60	60000,00	60000,00
14	świadczenie z funduszu alimentacyjnego	37	450	154710,00	154710,00
15	składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe			42958,19	42958,19
16	koszty obsługi	X	X	7224171	7224171
17	Ogółem	X		2344810,71	2344810,71

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie, w ramach świadczeń rodzinnych, w roku 2013, opłacał składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz składki na ubezpieczenie

zdrowotne od 33 osób. Składki opłacane były w ramach świadczeń pielęgnacyjnych z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem przysługuje matce lub ojcu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

1. Fundusz alimentacyjny.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 ze zm.).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł miesięcznie. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725,00 zł.

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- 1) braku podstawy prawnej do pojęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika;
- 2) braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Zmiany w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek zmiany wysokości zasądzonych alimentów dokonuje się po wpływie tytułu wykonawczego do komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne od miesiąca, w którym nastąpiła zmiana wysokości zasądzonych alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona:

- 1) została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej;
- 2) zawarła związek małżeński.

W roku 2013 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie wydał 78 decyzji w sprawie funduszu alimentacyjnego, wypłacił 31 rodzinom środki z funduszu alimentacyjnego, na łączną kwotę 154 710,00 zł. Środki finansowe przeznaczone na wypłatę świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego pochodzą w 100 % z dotacji celowej budżetu państwa.

DLUŻNICY ALIMNETACYJNI.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów podejmuje organ właściwy dłużnika, tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego. Realizacja ww. ustawy może być także przekazana do jednostki organizacyjnej gminy np. do ośrodka pomocy społecznej.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych podejmowane są na wniosek organu właściwego wierzyciela tj. wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej, jeśli:

- 1) osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego;
- 2) osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy złoży do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

Wniosek osoby uprawnionej o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku bezskuteczności egzekucji osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy może złożyć do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Egzekucja bezskuteczna w rozumieniu przepisów ww. ustawy to egzekucja, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Prawo to przysługuje niezależnie od tego, czy w sprawie jest wypłacane świadczenie z funduszu alimentacyjnego. Jeśli osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, nie musi ona składać odrębnego wniosku w sprawie podjęcia działań wobec dłużnika alimentacyjnego, ponieważ organ wypłacający świadczenie z urzędu wystąpi o podjęcie takich działań do organu właściwego dłużnika.

Wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego składa się w organie wypłacającym świadczenia z funduszu alimentacyjnego w gminie wierzyciela. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji zawierające informację o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonych alimentów. O takie zaświadczenie może także wystąpić do komornika organ właściwy wierzyciela. Powyższe zaświadczenie może zostać zastąpione oświadczeniem osoby składającej wniosek.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych przez organ właściwy dłużnika.

Organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe.

Organ właściwy dłużnika przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika zobowiązuje go do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się, jako bezrobotny oraz informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika. Jeżeli dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

- 1) złożenia oświadczenia majątkowego;
- 2) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy;
- 3) bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych organ właściwy dłużnika: składa wnioski o ściganie dłużnika za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.) oraz kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Czynności podejmowane przez organ wypłacający świadczenie z funduszu alimentacyjnego w odniesieniu do dłużników alimentacyjnych.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty. Organ właściwy wierzyciela wydaje, po zakończeniu okresu świadczeniowego lub po uchyleniu decyzji w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, decyzję administracyjną w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Należności te podlegają ściągnięciu w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1015 z późn. zm.).

Organ właściwy wierzyciela przekazuje dłużnikowi alimentacyjnemu:

- 1) informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 2) decyzję w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 3) informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu:
  - a) wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
  - b) wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732 z późn. zm.) zaliczek alimentacyjnych,
  - c) wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym (t.j. Dz. U. z 1991 r. Nr 45, poz. 200, z późn. zm.) świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 22 i ust. 2a ustawy z dnia 14 lutego 2003 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych (Dz. U. z 2010 r. Nr 81, poz. 530, z późn. zm.), organ właściwy wierzyciela, tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej, w zakresie określonym w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, przekazuje do biura informacji gospodarczej informacje o zobowiązaniu albo zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości w ich regulowaniu za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów odnosi się do następujących zobowiązań dłużnika alimentacyjnego:

- 1) należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy,

- 2) należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej,
- 3) należności wierzyciela alimentacyjnego,
- 4) należności likwidatora funduszu alimentacyjnego powstałych z tytułu świadczeń alimentacyjnych wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie, w 2013 roku podjął działania wobec 27 dłużników alimentacyjnych, tj.:

- 1) wystąpiono z 35 wnioskami o podjęcie działań wobec dłużników do właściwych organów dłużników;
- 2) przeprowadzono 19 wywiadów alimentacyjnych i odebrano oświadczenie majątkowe od dłużników przebywających na terenie gminy;
- 4) skierowano 4 wnioski do Powiatowego Urzędu Pracy w Łasku o aktywizację zawodową dłużników;
- 5) skierowano 6 wniosków, do Starosty Łaski o zatrzymanie prawa jazdy dłużników alimentacyjnych;
- 6) skierowano 6 wniosków, do Prokuratury Rejonowej o podejrzeniu popełnienia przestępstwa niealimentacji;
- 7) na skutek wydanych decyzji dłużnikom alimentacyjnym dotyczących zwrotu wypłacanych świadczeń alimentacyjnych wpłynęły:
- 2 wnioski o umorzenie zwrotu zobowiązania, wszystkie rozpatrzone negatywnie.

Dłużnicy alimentacyjni.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami.

Kwoty zwrócone, w 2013 roku, przez dłużników alimentacyjnych wynosiły:

- **22 129,90 zł** z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (z tego: przekazane do budżetu państwa 13 480,38 zł, przekazane na dochody własne gminy wierzyciela 4425,95 zł oraz dłużnika 4223,57),
- **8 816,00 zł** dochody własne gminy z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego zwróconych przez dłużników alimentacyjnych (z tego: przekazane przez gminę na dochody własne 7698,00 zł, przekazane przez inne gminy 1118,00 zł),
- **14 756,41 zł** kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych.

W ramach działań wobec dłużników alimentacyjnych wysłano korespondencję do różnych instytucji, tj. prokuratura, sądy, komornicy, urzędy skarbowe, powiatowe urzędy pracy, urzędy gmin, starostwa, ośrodki pomocy społecznej. GOPS przekazuje również do Biura Informacji Gospodarczej informacje o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości nie regulowania za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W 2013 r. do Biura Informacji Gospodarczej zgłoszono 6 nowych dłużników oraz zaktualizowano wysokość zadłużenia 20 dłużników.

2. Środki wydatkowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie w roku 2013.

Tabela nr 5. Realizacja budżetu w 2012 i 2013 roku według klasyfikacji budżetowej i rodzajów świadczeń.

Zadanie	Wykonanie 2012	Wykonanie 2013
Zadania własne gminy	428 633,87	548 607,29
– zasiłki celowe (rozdział 85214)	60 006,44	82 219,92
– zasiłki celowe w ramach „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (rozdział 85214)	5 580,00	1 920,00
– „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (rozdział 85214)	24 586,60	4 6805,78
– zasiłki celowe POKL (rozdział 85214)	3200,00	4 851,65
– sprawianie pogrzebu (rozdział 85214)	-----	2450,00
– jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (rozdział 85214)	-----	6 000,00
– zasiłki stałe (rozdział 85216)	-----	-----
– zasiłki okresowe (rozdział 85214)	2 885,55	1 709,16
– zasiłki okresowe POKL (rozdział 85214)	487,19	209,00
– odpłatność w DPS (rozdział 85214)	65 473,46	115 671,39
– dodatki mieszkaniowe (rozdział 85215)	30 426,16	28 567,97
– GOPS (rozdział 85219)	223 735,89	237 492,01
– usługi opiekuńcze (rozdział 85228)	1 457,12	2861,74
– prace społecznie użyteczne (rozdział 85295)	10 250,40	11825,97
– składki na ubezpieczenia zdrowotne od zasiłków stałych (rozdział 85213)	-----	-----
– Gminny Zespół Interdyscyplinarny	545,06	986,90
– koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej (rozdział 85204)	-----	5 035,80
Zadania własne gminy dofinansowane z budżetu Wojewody	446 252,13	529 135,41
– zasiłki okresowe (rozdział 85214)	22 952,39	23 732,74
– zasiłki okresowe POKL (rozdział 85214)	2082,00	1 494,00
– zasiłki stałe (rozdział 85216)	225 375,03	268 107,85
– Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (rozdział 85295)	53 430,50	54 317,00
– GOPS (rozdział 85219)	124 557,00	129 249,27
– składki na ubezpieczenia zdrowotne od zasiłków stałych (rozdział 85213)	17 855,21	22 064,03
– wspieranie rodziny – asystent rodziny (rozdział 85206)	-----	30 170,52
Zadania zlecone gminie	2 447 815,28	2 386 736,63
– opieka zdrowotna – wydawanie decyzji (rozdział 85195)	72,00	52,00
– świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny (rozdział 85212)	2 399 131,45	2 344 810,71
– składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń rodzinnych (rozdział 85213)	13 111,83	14 201,92
– zasiłki celowe dla rodzin/osób poszkodowanych w wyniku powodzi (85278)	20 000,00	-----
– Rządowy program „Wsparcia osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne” (rozdział 85295)	15 500,00	27 672,00
Środki pozyskane przez GOPS	117 471,32	83 319,39
– POKL "Pomagając sobie - pomagamy innym"	117 471,32	83 319,39
RAZEM	3 440 172,60	3 547 798,72

Największą grupę wydatków stanowią świadczenia rodzinne wraz z funduszem alimentacyjnym. Wydatki te są w całości finansowane z budżetu państwa, w ramach dotacji celowej. W wydatkach tych ujęte są również koszty obsługi zadań, które wynoszą 3 % przekazanej kwoty dotacji. Drugą pozycją wydatków to bieżące utrzymanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, gdzie większa część to wynagrodzenia wraz z pochodnymi pracowników. Liczba zatrudnionych poszczególnych pracowników wynika z przepisów prawnych. Część kosztów zatrudnienia pracowników socjalnych pokrywana jest z dotacji celowej budżetu państwa. Pozostałe koszty to zakupy bieżące związane z utrzymaniem jednostki. Kolejną pozycją są wydatki na zasiłki i pomoc w naturze. Ujęte w tym są zasiłki stałe, okresowe, celowe, specjalne zasiłki celowe.

IV. REALIZACJA PROJEKTU „POMAGAJĄC INNYM – POMAGAMY SOBIE”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie, w 2013 roku, kontynuował realizację projektu „Pomagając innym – pomagamy sobie” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Wartość projektu wyniosła **87 998,40 zł** (wkład własny w wysokości **5253,00 zł**, dofinansowanie **82 745,40 zł**).

Projekt skierowany był do osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo, rolników nie posiadających kwalifikacji zawodowych, zamieszkujących na terenie gminy Widawa. W ramach projektu 17 uczestników skorzystało z usług doradcy zawodowego i wsparcia psychologicznego. Wszyscy uczestnicy projektu ukończyli kursy zawodowe, które mają służyć podniesieniu kwalifikacji zawodowych i odnalezieniu się na rynku pracy. Dwanaście kobiet uczestniczyło w kursie na opiekunkę osób starszych, jedna kobieta w kursie na dziennego opiekuna, trzech mężczyzn w kursie na operatora wózków jezdniowych i jeden mężczyzna w kursie na obsługę stacji LPG. Ponadto, dwie uczestniczki odbyły praktyki zawodowe w Środowiskowym Domu Samopomocy w Dąbrowie Widawskiej.

V. REALIZACJA RESORTOWEGO PROGRAMU ROZWOJU INSTYTUCJI OPIEKI NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 „MALUCH 2013”

W ramach resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH 2013” gmina Widawa zorganizowała miejsce opieki u jednego dziennego opiekuna. Dzienny opiekun sprawował opiekę nad 3 dziećmi, wymagających szczególnej opieki (przedwcześnie urodzone wieloraczki) w okresie od 01.06.2013 do 31.12.2013.

Lokal w celu sprawowania opieki przez dziennego opiekuna został udostępniony przez gminę Widawa. Zakupiono wyposażenie, meble i akcesoria niezbędne do prawidłowego funkcjonowania instytucji dziennego opiekuna. W związku z realizacją ww. zadania, w marcu br., Rada Gminy Widawa podjęła uchwały niezbędne do prawidłowej realizacji zadania, tj.: Uchwałę Nr XXI/191/13 w sprawie ustalenia maksymalnego wynagrodzenia dziennego opiekuna oraz zasad jego ustalania, Uchwałę Nr XXI/190/13 w sprawie przyjęcia planu nadzoru nad dziennymi opiekunami, Uchwałę Nr XXI/189/13 w sprawie ustalenia wysokości opłat za pobyt dziecka u dziennego opiekuna, maksymalnej wysokości opłat za wyżywienie oraz warunków zwolnienia od ponoszenia opłat, Uchwałę Nr XXI/186/13 w sprawie zmiany w budżecie Gminy Widawa na 2013 r.

Wartość realizowanego zadania w 2013 r. wyniosła 24 006,56 zł, z czego 70 %, tj. 16 804,59 zł stanowiła dotacja, natomiast pozostałe 30 %, tj. 7 201,97 zł to wkład własny gminy Widawa. Zadanie jest kontynuowane w 2014 r.

VI. RZĄDOWY PROGRAM „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Celem programu jest ograniczenie zjawiska głodu i niedożywienia w szczególności wśród: dzieci, młodzieży, osób dorosłych, chorych oraz niepełnosprawnych, z gospodarstw domowych o najniższych dochodach, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji i zakłada on objęcie dożywianiem dzieci i młodzieży oraz osoby dorosłe wymagające wsparcia w postaci posiłku z terenu gminy Widawa.

Program jest elementem polityki państwa w zakresie wsparcia finansowego gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym, poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach, stanu zdrowia dzieci i młodzieży oraz kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.

Pomoc w formie dożywiania udzielana była w zależności od sytuacji rodzinnej i dochodowej rodziny lub opiekunów dziecka, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt. 2-15 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej. Pomoc przyznawana jest w oparciu o kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej podwyższone o 150 %. Pozwalała na to ustawa z dnia 29 grudnia 2005 o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz Uchwała Nr XV/93/04 Rady Gminy Widawa z dnia 29 czerwca 2004 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej będących w zakresie zadań własnych.

W przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku lub gdy przyznanie pomocy w formie posiłku byłoby nie uzasadnione z uwagi na sytuację osobistą lub rodzinną, mogła być przyznana pomoc w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup żywności.

Pomoc przyznawana była na wniosek osoby zainteresowanej, rodziców dziecka, opiekunów prawnych, rodziców zastępczych, pracownika socjalnego lub innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej, przedstawiciela ustawowego lub rodziców zastępczych.

Dożywianie w szkołach gminy Widawa odbywa się na zasadach określonych przez dyrektora danej placówki. Szkoła winna spełniać kryteria określone dla miejsc przeznaczonych do dożywiania.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie w ramach udzielania świadczeń niepieniężnych przyznaje pomoc w zakresie dożywiania. Pomocy takiej udzielono w 2013 roku 257 osobom z terenu gminy Widawa na łączną sumę **103 042,78 zł** (dotacja – **54 317,00 zł**, środki własne – **48 725,78 zł**). Program pozwala na skuteczne udzielenie pomocy uczniom i dzieciom oraz osobom dorosłym wymagającym wsparcia w zapewnieniu posiłku lub produktów żywnościowych.

Dyrektor szkoły (przedszkola) udziela pomocy bez ustalania sytuacji materialnej rodziny (rodzinny wywiad środowiskowy) oraz bez decyzji administracyjnej wydanej przez ośrodek pomocy społecznej. Stosowną informację o udzieleniu pomocy w tym trybie dyrektor szkoły (przedszkola) przekazuje ośrodkowi pomocy społecznej właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka. Liczba dzieci i uczniów nie może przekroczyć 20 % liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w danym miesiącu na podstawie wydanych decyzji administracyjnych. W roku 2013 na wniosek dyrektorów szkół objętych programem było 32 uczniów.

Tabela nr 6. Zestawienie świadczeń i finansowanie programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2013 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓŁEM	w tym:		
		dzieci do 7 roku życia	uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej
		OGÓŁEM	OGÓŁEM	OGÓŁEM
Rzeczywista liczba osób objętych programem	257	65	173	32
w tym liczba osób korzystających z:	231	63	172	8
posiłku				
zasiłku celowego	34	4	6	24
świadczenia rzeczowego	0	0	0	0
Koszt programu ogółem	95 355	X	X	X
z tego: środki własne	45 945	X	X	X
dotacja	49 410	X	X	X

Tabela nr 7. Pomoc w formie zasiłku celowego i świadczeń rzeczowych.

WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓŁEM
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	16
Liczba rodzin	16
Liczba osób w rodzinach	34
Liczba świadczeń	20
Kwota świadczeń	2420
z tego: środki własne	1920
dotacja	
Koszt jednego świadczenia	121

VII. RESORTOWY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ W 2013 R.

Założeniem Programu jest stymulowanie podejmowania przez samorzady terytorialne odpowiednich szczebli (gmin i powiatów) takich działań, które będą służyły:

- wsparciu rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, które umożliwiłoby zatrzymanie w rodzinie dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej lub powrót do rodziny dzieci umieszczonych wcześniej w pieczy zastępczej, poprzez rozwój sieci asystentów rodziny zatrudnianych w gminach,
- wsparciu rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka poprzez rozwój sieci koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnianych w powiatach.

W ramach Resortowego programu „Wsparcia rodziny i pieczy zastępczej” został złożony wniosek do Urzędu Wojewódzkiego o dofinansowanie zatrudnienia asystentów rodziny. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie, a z otrzymanej dotacji pokryto koszty zatrudnienia 2 asystentów rodziny (w wymiarze 1 i ¼ etatu). Realizowane zadanie wyniosło **32 736,02 zł**, z czego **30 170,52 zł** stanowiła dotacja, natomiast **2 565,50 zł** wkład własny gminy Widawa.

VIII. NOWE ZADANIA – NOWE MOŻLIWOŚCI

1. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Kolejnym zadaniem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie jest koordynacja realizacji **Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych**, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Wójt Gminy Widawa powierzył koordynację nad wdrażaniem Strategii sekretarzowi Gminy Widawa, we współpracy z kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie.

„Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Widawa na lata 2009 – 2015” jest dokumentem opracowanym w celu kształtowania lokalnej polityki społecznej, poprzez wyznaczenie głównych celów i zadań do realizacji, ukierunkowanych na poprawę życia mieszkańców gminy Widawa, powstałym w oparciu o diagnozę stanu problemów społecznych. Strategia została przyjęta Uchwałą nr XXXV/197/06 Rady Gminy Widawa z dnia 25 października 2006 r. na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.). Uchwałą nr XXIII/149/08 Rady Gminy Widawa z dnia 12 grudnia 2008 r. została wprowadzona „Aktualizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Widawa na lata 2009-2015”.

Głównymi adresatami i podmiotami Strategii są mieszkańcy Gminy Widawa. W realizację zadań ujętych w Strategii zaangażowane są gminne instytucje, w szczególności Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy w Dąbrowie Widawskiej, Gminny Ośrodek Kultury, Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Widawie oraz placówki edukacyjno – oświatowe i organizacje pozarządowe.

Głównym celem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców gminy oraz zminimalizowanie rozmiarów i skutków zjawisk społecznie negatywnych. Na potrzeby wdrażania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zostały opracowane 4 nadrzędne cele strategiczne, do których następnie sformułowano cele operacyjne. Każdy z celów zakłada osiągnięcie konkretnych rezultatów poprzez realizację określonych działań.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Widawa zawiera 4 cele strategiczne:

- 1) zapobieganie bezrobociu i jego skutkom;
- 2) wspieranie rodziny;
- 3) rozwój kultury, sportu i rekreacji;
- 4) podniesienie poziomu integracji społecznej i rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Realizacja przyjętej Strategii umożliwia racjonalne wykorzystanie potencjału wszystkich partnerów w celu rozwiązania wielu problemów społecznych, w tym przeciwdziałaniu biedzie i wykluczeniu społecznemu.

Zgodnie z ww. Strategią, do dnia 31 stycznia 2014 r., kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej opracowywał i przedstawił do akceptacji Wójta Gminy Widawa, Raport z realizacji Strategii w roku 2013 r. Raport z wdrażania i realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Widawa w roku 2013, stanowi zestawienie projektów i działań podejmowanych w celu realizacji przyjętych zadań wraz ze wskazaniem ich realizatorów oraz efektów podjętych działań i stanowi odrębny dokument.

2. Program „Wsparcia Rodziny dla Gminy Widawa na lata 2012 – 2014”

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Widawa na lata 2012 – 2014 tworzy optymalne warunki dla poprawy życia dzieci i rodzin, w szczególności przeżywające

trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, służy realizacji gminnej polityki rodzinnej. Wsparcie dla rodzin ma charakter profilaktyczny i ochronny. Ustanowiony został Uchwałą NR XV/124/12 Rady Gminy Widawa z dnia 27 czerwca 2012 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Widawa na lata 2012–2014. Jego koordynowanie i monitorowanie powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Widawie. Działania podejmowane w ramach Programu adresowane są do rodzin wychowujących dzieci, dotkniętych przemocą, problemem uzależnień, zagrożonych ubóstwem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych. Głównym zadaniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Widawa na lata 2012 – 2014 jest wzbudzenie i podtrzymanie motywacji rodzin do współpracy i uświadomienie rodzicom, że dzieci zawsze ich potrzebują i że to oni powinni stanowić oparcie dla domu niezależnie od sytuacji, w jakiej aktualnie sami się znajdują. Praca z rodziną oraz pomoc w opiece i wychowaniu dzieci realizowane są przez służby społeczne, które pracują na rzecz dziecka i rodziny, również w obszarze oświaty, kultury, przy szczególnym udziale organizacji pozarządowych. Coroczna ewaluacja programu przedkładana jest do akceptacji Wójtowi Gminy Widawa. do dnia 31 marca. Raport z ewaluacji stanowi odrębny dokument.

3. Program „Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Widawa na lata 2012 – 2020”

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie gminy Widawa na lata 2012-2020 ustanowiony został uchwałą Nr XV/125/12 Rady Gminy Widawa z dnia 27 czerwca 2012 roku. Jego koordynowanie i monitorowanie powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Widawie.

Celem Programu jest wypracowanie sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy osobom i rodzinom doznającym przemocy, a także podniesienia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków stosowania przemocy w rodzinie.

Podstawowymi założeniami ww. Programu są:

- działania uprzedzające (diagnozujące, informacyjne, edukacyjne) - w ramach profilaktyki podejmowane są działania mające na celu promocję zdrowej rodziny, reprezentujące ogólne pozytywne wartości i styl życia oraz zapobieganie przemocy w rodzinie. Kierowane są do ogółu społeczeństwa, a także do osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie,
- działania interwencyjne, tj. opiekuńcze, kierowane do osób doznających przemocy, a pouczające i izolujące kierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- działania wspierające, min. psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne, które są kierowane do ofiar przemocy,
- działania korekcyjno- edukacyjne, które są kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie adresowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Widawa, przede wszystkim ofiar przemocy w rodzinie, jej sprawców i świadków.

W realizacji Programu uczestniczą specjaliści zaangażowani w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy, min. pracownicy socjalni, pedagodzy szkolni, dyrektorzy szkół podstawowych i gimnazjum, nauczyciele - wychowawcy, Policjanci Komisariatu Policji w Widawie, Przewodniczący GKRPA w Widawie, psychologowie, lekarze i pielęgniarki środowiskowe, itp. Roczny raport z realizacji Programu przedkładany jest do zatwierdzenia Wójtowi Gminy Widawa do 31 stycznia następnego roku. Raport stanowi odrębny dokument.

4. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Widawie

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Widawie został powołany przez Radę Gminy Widawa Uchwałą nr XL/270/10 z dnia 10 listopada 2010 r.

Do dnia 15 czerwca 2012 r., w skład Zespołu wchodziło 17 osób, natomiast w związku z odwołaniem dwóch osób z członkostwa w Zespole, obecnie liczy on 15 osób. Są to przedstawiciele instytucji związanych z realizacją zadań na rzecz pomocy osobom indywidualnym, rodzinom, grupom problemowym bądź środowisku.

Są to osoby z różnych grup zawodowych, reprezentujące instytucje publiczne, między innymi przedstawiciele:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komisariatu Policji w Widawie,
- Placówek Oświatowych, Samodzielnego Publicznego Zespołu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Widawie,
- Sądu Rejonowego w Łasku /społeczni kuratorzy sądowi/.

Głównymi celami Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Widawie jest:

- 1) pomoc osobom, rodzinom, grupom problemowym i środowiskom dysfunkcyjnym w przezwycięzeniu ich problemów;
- 2) efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistniałego problemu;
- 3) współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 4) rozpowszechnienie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
- 5) zapobieganie wystąpienia przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej.

W ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego powoływane są Grupy Robocze, które podejmują działania z konkretną rodziną, w której występuje przemoc domowa i została uruchomiona procedura Niebieskiej Karty.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych, zgodnie z zawartymi porozumieniami, wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

Do zadań Grup Roboczych należy:

- 1) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie;
- 2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy;
- 3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów ich działań.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem, tj. 01.01.2013 do 31.12.2013, do Przewodniczącej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Widawie wpłynęło 12 Niebieskich Kart, z czego:

- 4 rodziny odmówiło pomocy ze strony Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Widawie,
- 5 rodzin wyraziło zgodę na współpracę, z którymi nadal podejmowane są działania mające na celu przezwycięzenie zaistniałego problemu,
- spośród 6 sprawców stosowanej przemocy w rodzinie, tylko jeden sprawca zgłosił się na spotkanie grupy roboczej,
- w 12 rodzinach procedura NK została zakończona, w związku z ustaniem przemocy w rodzinie.

W 2013 roku w GZI w Widawie:

- powołano 12 grup roboczych,
- odbyło się 10 spotkań grup roboczych,
- wpłynęło 12 niebieskich kart.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Widawie powołał 12 Grup Roboczych, które spotkały się 10 razy. W skład których wchodziły pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie, dzielnicowi Komisariatu Policji w Widawie, społeczni kuratorzy sądowi, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagog szkolny, pielęgniarka środowiskowa. Wspólna wymiana doświadczeń, spostrzeżeń pozwalała podjąć szersze działania pomocowe. Bezpośredni kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy domowych oraz bezpośredni sposób przekazywania informacji pozwolił podejmować konkretne działania, które niewątpliwie usprawniły pracę Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Widawie i znacznie szybciej osiągnięto zamierzone cele.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Widawie nadal prowadzi działania mające na celu przezwyciężenie problemu przemocy domowej, współdziała z innymi podmiotami, informuje o rodzajach pomocy z jakich może skorzystać rodzina znajdująca się w trudnej sytuacji rodzinnej.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Widawie z jedną rodziną dotkniętą przemocą zrealizował cele i zadania. Sprawca przemocy odbył leczenie stacjonarne, utrzymuje stan abstynencji, uczęszcza regularnie na wizyty do poradni odwykowej. Rodzina jest pod stałą opieką psychologa i pedagoga szkolnego.

5. Porozumienie z Bankiem Żywności im. Marka Edelmana w Łodzi

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie w 2013 roku realizował, w ramach porozumienia z Bankiem Żywności w Łodzi, bezpłatne wydawanie żywności w ramach **Programu PEAD (Dostarczanie Żywności dla Najuboższej Ludności Unii Europejskiej)**. Programem objętych było 648 rodziny, wydano ok. 72 ton żywności.

Tabela nr 8. Zestawienie artykułów żywnościowych otrzymanych w 2013 r.

Lp.	Artykuł spożywczy	Tonaż	Wartość w zł
1	Cukier	3360	8467,20
2	Dżem 390g	3285,36	11 033,33
3	Groszek z marchewką 400g	7488	13939,20
4	Herbatniki 200g	1680	8215,20
5	Kasza gryczana 500g	8190	23 529,60
6	Klopsiki w sosie pomidorowy 850g	3672	11 309,75
7	Koncentrat pomidorowy 160g	2016	9878,40
8	Makaron świderki 500 g	14210	18698,40
10	Mąka pszenna 1000 g	3520	4998,40
11	Mielonka wieprzowa 400g	2016	8612,35
12	Mleko UHT 1 litr	11520	15 984,00
13	Olej rzepakowy 1litr	1620	6933,60
15	Ryż 1000g	4200	17 280,00
16	Ser podpuszczkowy 400g	1000	13 700,00
17	Płatki kukurydziane	1680	5359,20
	Razem	66438,20	177 668,64 zł

Bank Żywności im. Marka Edelmana w Łodzi jest realizatorem projektu „1000 pierwszych dni dla zdrowia”, którego celem jest edukacja matek w ciąży oraz rodziców dzieci w wieku do 3 lat w zakresie zasad prawidłowego odżywiania, pozytywnych nawyków żywieniowych u kobiet ciężarnych i najmłodszych dzieci oraz zmiana negatywnych trendów związanych z dietą. W ramach współpracy, podczas Dni Widawy w 2013 r., zorganizowano stoisko z materiałami informacyjnymi, oraz artykułami żywnościowymi przeznaczonymi dla dzieci w wieku do lat 3. Wszyscy zainteresowani otrzymali informacje na temat projektu, poradnik dietetyka w zakresie odżywiania dzieci oraz bezpłatne artykuły żywnościowe (gotowe obiady, desery, mleko Bebiko i kaszki mleczno – ryżowe).

6. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Łasku – prace społecznie użyteczne, prace interwencyjne oraz platforma SEPI

W 2013 r. realizowane były, we współpracy i współfinansowaniu z Powiatowym Urzędem Pracy w Łasku, prace społecznie użyteczne, prace interwencyjne i staż, jako formy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. Na aktywizację podpisano stosowne porozumienia. W ramach prac społecznie użytecznych, 17 bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Łasku, brało udział w pracach porządkowych na terenie Gminy Widawa. Prace świadczone były w okresie od 01.04.2013 r. do 30.11.2013 r., w GZUK w Widawie. Wartość zorganizowania prac wyniósł **29 484,00 zł**, przy czym kwota **17 658,03 zł** podlegała refundacji z PUP, natomiast kwota **11 825,97 zł** stanowiła wkład własny Gminy Widawa. W okresie od 01.04.2013 r. do 30.09.2013 r., został zorganizowany staż dla 1 osoby bezrobotnej. Stypendium dla stażysty jest w całości finansowany ze środków Powiatowego Urzędu Pracy. W okresie od 01.08.2013 r. do 31.12.2013 r., została zatrudniona jedna osoba w ramach prac interwencyjnych. Powiatowy Urząd Pracy, ze środków Funduszu Pracy, pokrywa część kosztów poniesionych na wynagrodzenie oraz składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 750,00 zł brutto plus ZUS od tej kwoty.

W ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Łasku planowane jest podpisanie umowy dotyczącej Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej (SEPI). Jest to kompleksowe rozwiązanie informatyczne umożliwiające podmiotom administracji samorządowej bezpieczny i natychmiastowy dostęp do niezbędnych informacji. System umożliwi integrację rozwiązań funkcjonujących w różnych obszarach działalności jednostek samorządowych ze szczególnym uwzględnieniem publicznych służb zatrudnienia oraz zabezpieczenia społecznego, czyli ośrodków pomocy społecznej.

Partnerzy (GOPS, PUP) podpiszą umowę w sprawie powierzenia przetwarzania danych osobowych w ramach realizacji projektu SEPI w celu zapewnienia bezpiecznego i natychmiastowego dostępu do danych niezbędnych do załatwienia spraw urzędowych. Po podpisaniu ww. umowy zostanie zainstalowany system informatyczny dostosowany do SyriuszStd (system informatyczny obsługujący urzędy pracy), zakupione podpisy elektroniczne, nadane uprawnienia pracownikom pozwalające im szybciej i lepiej realizować swoje obowiązki na rzecz mieszkańców gminy.

7. Współpraca z Klubem Pracy OHP w Łasku – „Warsztaty Aktywnego Poszukiwania Pracy” dla młodzieży w wieku 15 – 25 lat.

W październiku, przy współpracy Klubu Pracy Ochotniczych Hufców Pracy w Łasku, zostały zorganizowane „Warsztaty aktywnego poszukiwania pracy w formie skróconej” dla młodzieży poszukującej pracy, będącej podopiecznymi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie.

W warsztatach wzięło udział 10 osób w wieku 15-25 lat. Młodzież w trakcie spotkania, uzyskała wiedzę m.in. na temat rynku pracy i zarządzania sobą podczas poszukiwania zatrudnienia. Ponadto młodzież zapoznała się z zasadami sporządzania dokumentów aplikacyjnych oraz z tematyką dotyczącą przygotowywania się do rozmowy z potencjalnym

pracodawcą. Podczas zajęć młodzież miała również możliwość lepiej zapoznać się z działalnością Klubu Pracy OHP w Łasku oraz z zasadami rejestracji i korzystania z usług Punktu Pośrednictwa Pracy OHP w Łasku.

8. Ogólnopolska akcja „Szlachetna Paczka”.

SZLACHETNA PACZKA to projekt, który w przemyślany sposób łączy tysiące osób: wolontariuszy, rodziny w potrzebie, darczyńców i dobroczyńców. Wolontariusze, czyli Super W szukają rodzin w potrzebie, następnie spotykają się z nimi, diagnozują ich sytuację, poznają konkretne potrzeby i podejmują decyzję o włączeniu do projektu. Darczyńcy przygotowują konkretną pomoc dla konkretnej rodziny. Dobroczyńcy, angażując się finansowo, dają swoją energię dobroci, dzięki której system SZLACHETNEJ PACZKI może skutecznie działać. Rodziny w potrzebie oprócz konkretnej pomocy otrzymują nadzieję na lepsze jutro i impuls do zmiany. Stowarzyszenie WIOSNA, organizator SZLACHETNEJ PACZKI, daje jej niezwykłą filozofię pomagania, twórcze podejście do pracy z ludźmi, unikatowe systemy zarządzania i wolność dawania siebie innym.

W 2013 roku, gmina Widawa, po raz pierwszy przystąpiła do tej akcji. Patronat Honorowy nad projektem objął m.in. Wójt Gminy Widawa **Jerzy Sylwester Woźniak**.

Na terenie gminy Widawa działało dwóch wolontariuszy, którzy pozytywnie zaopiniowali 5 rodzin z naszej gminy. Dla jednej z rodzin paczki zostały przygotowane przez gminę Widawa. Wartość paczki wyniosła ok. 1 600,00 zł.

9. Spotkanie opłatkowe dla osób samotnych.

Już po raz trzeci zorganizowano „spotkanie opłatkowe” dla osób starszych i samotnych z terenu gminy Widawa. W tym roku w spotkaniu wzięły udział 44 osoby. Dla wszystkich uczestników spotkania przygotowany został tradycyjny wigilijny poczęstunek i symboliczny podarunek. Szczególny świąteczny nastrój stworzyły dzieci ze Szkoły Podstawowej w Ochlach, które śpiewały kolędy i pastorałki.

10. Uchwały w sprawie pomocy rodzinom wielodzietnym.

W ramach realizowanej, przez gminę Widawa, polityki prorodzinnej oraz działań mających na celu wsparcie procesu opiekuńczo – wychowawczego rodzin, w których podczas jednego porodu urodziło się troje lub więcej dzieci, zostały podjęte, przez Radę Gminy Widawa, dwie uchwały, tj.:

1) UCHWAŁA NR XXII/206/13 RADY GMINY WIDAWA z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie podniesienia kwoty dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia się co najmniej trojga dzieci w jednym porodzie w rodzinie.

Zgodnie z art. 9 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 roku, dodatek z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje jednorazowo w wysokości 1.000 zł. Natomiast art.15 a ww. ustawy upoważnia Radę Gminy do podwyższenia, w drodze uchwały, kwot dodatków do świadczeń rodzinnych, zobowiązując równocześnie do finansowania podwyższonych kwot tych dodatków ze środków własnych gminy. Podwyższając dodatek uwzględniono sytuację rodzin, w których urodziło się co najmniej troje dzieci w jednym porodzie. Rodziny te ponoszą zwiększone wydatki związane z potrzebami życia codziennego i innych wydatków związanych z zapewnieniem opieki. Podwyższona kwota dodatku przysługuje rodzinom, które spełniają kryterium dochodowe do przyznania świadczeń rodzinnych. Podwyższenie kwoty dodatku ma na celu częściową poprawę sytuacji materialnej rodzin wychowujących i opiekujących się wieloraczkami oraz stanowi jeden elementów polityki prorodzinnej w naszej gminie, wspieranej Gminnym Programem Wspierania Rodziny dla Gminy Widawa na lata 2012-2014. Polityka prorodzinna jest systemem długofalowych zamierzeń i rozwiązań prawnych, przyjętych i realizowanych

przez władzę publiczną na rzecz rodziny. Jest to działalność, która ma na celu pomoc rodzinie w przezwyciężeniu trudnej sytuacji materialnej.

- 2) UCHWAŁA NR XXII/205/13 RADY GMINY WIDAWA z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie podjęcia działań wspierających proces opiekuńczo – wychowawczy rodzin, w których podczas jednego porodu urodziło się troje lub więcej dzieci.

Kierując się potrzebą pomocy w procesie wychowawczym dzieci, a także wspierając realizację funkcji rodziny wielodzietnej Rada Gminy Widawa podjęła uchwałę wspierającą rodziny wielodzietne, w których podczas jednego porodu urodziło się troje lub więcej dzieci.

Pojawienie się w rodzinie trojga lub więcej dzieci w jednym czasie znacznie ogranicza zdolność samodzielnego udźwignięcia obciążeń związanych z opieką i utrzymaniem dzieci. Urodzenie się dziecka w rodzinie związane jest z dużymi wydatkami. W przypadku rodzin w których urodziło się jednocześnie troje lub więcej dzieci wydatki rosną znacznie. Szczególnie duże obciążenia finansowe związane są z pierwszymi 3 latami życia dzieci (dieta, ubranka, kosmetyki, leki, środki higieny, wózki, nosidełka, foteliki samochodowe, łóżeczka, itp.). Na ten okres przypada konieczność zapewnienia dzieciom całodobowej opieki, co wiąże się z przerwą lub znacznym ograniczeniem aktywności zawodowej, a także ograniczeniem dochodów rodziny osiąganych z pracy. Ponadto dzieci nie są jeszcze gotowe do objęcia opieką w formie przedszkolnej.

Zapewnienie rodzinom wielodzietnym systematycznego korzystania z pomocy finansowej, poprawi sytuację materialną rodzin wychowujących i opiekujących się wieloraczkami oraz stanowi również element polityki prorodzinnej w naszej gminie, wspieranej Gminnym Programem Wspierania Rodziny dla Gminy Widawa na lata 2012-2014. Polityka prorodzinna jest systemem długofalowych zamierzeń i rozwiązań prawnych, przyjętych i realizowanych przez władzę publiczną na rzecz rodziny. Jest to działalność, która ma na celu pomoc rodzinie w przezwyciężeniu trudnej sytuacji materialnej. Dlatego też polityka prorodzinna gminy powinna być skierowana do rodzin z dziećmi, które znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i mieć charakter interwencyjny i uzupełniający. Podmiotem kształtowania polityki prorodzinnej jest także gmina, ponieważ to na niej spoczywa obowiązek i odpowiedzialność za społeczność lokalną.

11. Akcja pomocy rodzinie wielodzietnej z terenu gminy Widawa.

W celu pomocy i wsparcia rodziny, w której podczas jednego porodu urodziło się czworo dzieci wystosowano, do przedsiębiorców z woj. łódzkiego, Apel o pomoc tej rodzinie. Na apel odpowiedziało 8 przedsiębiorców, a 7 przekazało pomoc rzeczową: meble, art. żywnościowe, środki higieniczne, kosmetyki dla dzieci, pościel.

12. EMP@TIA Platforma komunikacyjna obszaru zabezpieczenia społecznego.

Projekt Emp@tia, realizowany jest przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Produkty które powstają w ramach Projektu "Emp@tia - Platforma komunikacyjna obszaru zabezpieczenia społecznego" przyczynią się do ułatwienia i usprawnienia komunikacji pomiędzy jednostkami organizacyjnymi administracji terenowej, zaangażowanymi w proces przyznawania pomocy osobom najbardziej potrzebującym, uporządkowania gromadzonych przez jednostki i MPiPS danych oraz ich łatwą i bezpieczną archiwizację, bardziej racjonalnego wydatkowania środków publicznych oraz sprawniejsze monitorowanie ich wykorzystania, korzystania z e-Usługi przez obywateli i przedsiębiorców z obszaru zabezpieczenia społecznego i rodziny, poprawy działania systemów informatycznych wykorzystywanych przez jednostki administracji terenowej, dzięki modernizacji infrastruktury w MPiPS. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie, w ramach projektu, otrzymał jeden tablet, który będzie wykorzystywany przez pracowników terenowych podczas przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych.

13. Coroczna Akcja „GWIAZDKA DLA WSZYSTKICH DZIECI”.

Jak co roku w grudniu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie zorganizował zbiórkę p.n. „**Gwiazdka dla wszystkich dzieci**”, mającą na celu przekazanie drobnych paczek i upominków dla dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Akcja miała na celu zebranie słodyczy, artykułów spożywczych, zabawek, środków finansowych na zakup ww. artykułów i obdarowanie nimi dzieci z rodzin ubogich. Dzięki hojności miejscowych przedsiębiorców, osób prywatnych, pracowników Urzędu Gminy i Gminnego Zakładu Usług Komunalnych, sołtysów oraz radnych, udało się **zebrać 1195,00 zł.** Z otrzymanych i zakupionych artykułów zostały skompletowane różnorodne **paczki dla 51 rodzin.**

14. Pozostałe działania.

W 2013 roku, przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie, był zatrudniony radca prawny, który przyjmował dwa razy w miesiącu w Gminnym Ośrodku Kultury. Z bezpłatnych porad mogli skorzystać wszyscy mieszkańcy Gminy Widawa.

W ciągu całego roku 2013 pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie prowadzili zbiórkę i dystrybucję odzieży nowej i używanej, obuwia, mebli i inny sprzętów gospodarstwa domowego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie współpracował również z Ośrodkami Pomocy Społecznej z innych miejscowości. Pracownicy socjalni na wniosek innych ośrodków przeprowadzali wywiady alimentacyjne u osób zobowiązanych do alimentacji i dłużników alimentacyjnych zamieszkałych na terenie gminy Widawa.

W sprawach budzących wątpliwości prawne pracownicy konsultowali się z radcą prawnym zatrudnionym przez Urząd Gminy w Widawie.

IX. WYKAZ POTRZEB Z POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE WIDAWA

Stosownie do art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia wykaz potrzeb, w tym zakresie. Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej.

Mając powyższe na uwadze przedstawiam poniżej potrzeby w zakresie pomocy społecznej oparte o szczegółową analizę oraz możliwości Ośrodka:

- 1) zaplecze lokalowe dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie;
- 2) utworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, np. świetlice środowiskowe, placówki specjalistyczne, świetlice terapeutyczne, itp.;
- 3) podnoszenie poziomu i doskonalenie zawodowe kadry Ośrodka oraz członków Stałego Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 4) podejmowanie działań służących aktywizacji (zawodowej, społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej) osób marginalizowanych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym – kontynuacja projektów systemowych współfinansowanych przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

X. WYKAZ TABEL I WYKRESÓW

1. Tabela nr 1. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2012 – 2013.....	8
2. Tabela nr 2. Przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w gminie Widawa.....	12
3. Tabela nr 3. Udzielone świadczenia w 2013 – zadania własne gminy	14
4. Tabela nr 4. Zestawienie wypłaconych świadczeń rodzinnych w 2013 r.	21
5. Tabela nr 5. Realizacja budżetu w 2012 i 2013 roku według klasyfikacji budżetowej rodzajów świadczeń	26
6. Tabela nr 6. Zestawienie świadczeń i finansowanie programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2013 r.	29
7. Tabela nr 7. Pomoc w formie zasiłku celowego i świadczeń rzeczowych	29
8. Tabela nr 8. Zestawienie artykułów żywnościowych otrzymanych w 2013 r.	33
1. Wykres nr 1. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w odniesieniu do ogółu mieszkańców w 2013 r.	6
2. Wykres nr 2. Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia pieniężne w gminie Widawa, według danych na 31.12.2013 r.	15

Opracowanie:

Katarzyna Frąckiewicz

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie

ul. Rynek Kościuszki 10

98-170 Widawa

tel. 43 67 21 161 w. 52